

जनैम् (wie eben) n. (m. in den Formen nom. जनैम्, acc. जनैषुम्) Uṅ. 2, 111. 1) *Geburt, Ursprung, Herkunft* AK. 1, 1, 4, 8. H. 1367. जनैश्चिदो मरुतस्त्रेष्येण RV. 7, 58, 2. उभा यदस्य जनैषुं यदित्वतः 1, 141, 4. 139, 9. जनैर्वासांसि (mit Dehnung des Vocals) die angeborenen, natürlichen Gewänder Çat. Br. 5, 3, 5, 25 (an derselben Stelle kann जन्वा तन्वा nicht wohl richtig sein, wenn auch von den Handschriften vertreten, und sollte wie im Vorhergehenden सजन्वा stehen). नकिर्ह्येषा जनैषु वेद RV. 7, 56, 2. जनैः पारि वृत्रहा 8, 55, 9. साकं तन्वा जनैषो ऽपि जाताः AV. 7, 115, 3. Nativität Verz. d. B. H. No. 878. अनुपद्धति 876. — 2) *Geburtsstätte*: इयं वै प्रतिष्ठा जनुरासां प्रजानाम् Çat. Br. 3, 9, 2. — 3) *Geschöpf, Wesen*: देव्यानि मानुषा जनैषु RV. 7, 4, 1. यं पिताकृणोद्विद्यस्मादा जनैषो वेदस्यपरि 2, 17, 6. प्रथमार्थे जनैषु AV. 4, 1, 2. 13, 1, 4. राजा जनैषाम् RV. 4, 17, 20. भूमा जनैषुः 1, 61, 14. 6, 66, 4. जनैषो उभे ऋनु 9, 70, 3. — 4) *Schöpfung, Hervorbringung*: धीरा न्वस्य महिना जनैषु RV. 7, 86, 1. — 5) *Art, genus* (Nir. 9, 4): कनिक्कदजनैषुं प्रबुवाणा इयति वाचम् RV. 2, 42, 1. — 6) häufig ist der adv. Gebrauch des instr. जनैषा von *Geburt an, naturaliter, von Hause aus, dem Wesen oder der Bestimmung nach* (vgl. *ita natus, ut*); durch *eigentlich, wesentlich, notwendig* und andere Wendungen wiederzugeben. जनैषान्ध (als comp. angesehen) blindgeboren P. 6, 3, 3. Vārtt. 2. अशत्रुरिन्द्र जनैषा सनादसि RV. 1, 102, 8. 8, 21, 13. जनैषुमर्षाळ्ळः 7, 20, 3. प्रशास्ता पीता जनैषा पुरोहितः 1, 94, 6. 3, 1, 3. 5, 29, 14. 57, 5. 59, 6. लष्टारमिन्द्रो जनैषाभिर्भूय 3, 48, 4. न यस्य वर्ता जनैषा न्वस्ति 4, 20, 7. न्यस्मिन्निन्द्रो जनैषुमुवोच 7, 21, 1. स बुध्रादाष्ट जनैषाम्ययम् TS. 2, 3, 14, 6. AV. 9, 4, 24. — Vgl. अङ्गजनैम्.

जनेन्द्र (जन + इन्द्र) m. *Fürst des Volkes, König* R. 2, 100, 14.
जनेवाद (जने, loc. von जन, + वाद्) m. = जनवाद gaṇa कथादि zu P. 4, 4, 102.

जनेश (जन + ईश) m. = जनेन्द्र HARIV. 8403.
जनेश्वर (जन + ईश्वर) m. dass. MBH. 1, 245. 2, 1758. HARIV. 1828. R. 1, 43, 17. 3, 5, 22.

जनेष्ट (जन + इष्ट) den Leuten lieb: 1) m. eine Art Jasmin (मुद्गर). — 2) f. छा a) N. einer wohlriechenden Pflanze, = जनुका. — b) N. einer Heilpflanze (वृद्धि). — c) Gelbwurz (हरिद्रा). — d) die Blüthe von *Jasminum grandiflorum* (जातीपुष्प) RĀGĀN. im ÇKDR.

जनोदाहरण (जन + उदा) n. *Ruhm Dhanañgaja* im ÇKDR.
जनेलोक (जनस् + लोक) m. die Welt Ganas (s. d.) SKANDA-P. in Verz. d. Oxf. H. 69, b.

जनेवाद (जनस्, nom. von जन, + वाद्) m. = जनवाद gaṇa कथादि zu P. 4, 4, 102.

जनै s. जनाव्.
जनु (von जन) m. Uṅ. 1, 72. 1) *Geschöpf, Wesen, Mensch* NAIGH. 2, 2. AK. 1, 1, 4, 8. 3, 4, 23, 215. H. 1366. त्वं क्वत्ते वित्तु जनुवः RV. 1, 45, 6. 74, 3. 81, 9. 10, 48, 1. जनयं जनुवे धनम् 3, 2, 12. 5, 7, 2. विश्वस्य जनुवेर्धुमं चकार 32, 7. 7, 21, 5. 104, 16. उभयस्य जनुतोः Götter und Menschen 9, 1. 58, 3. दिवश्च ऽमश्वापो च जनुवः 10, 49, 2. यथा वायुमाश्रित्य वर्तते सर्वजनुवः M. 3, 77. एतेषामिव जनुनां भार्यालमुपयाति ताः 12, 69. एकः प्रजायते जनुरेक एव प्रलीयते 4, 240. नत्रप्रह्ववपुर्जनुरुयो नाम प्रजायते 10, 9. BHAG. 5, 15. R. 1, 1, 89. 2, 108, 3. 5, 15, 6. PĀNĀT. 124, 4. HIT. I, 140. 170. BHĀG.

P. 1, 3, 37. *Person* SUÇR. 1, 18, 15. 117, 8. 130, 17. 239, 19. ÇĀK. 99. सर्वः Jedermann 61, 18. अस्य जनुतोः dieses Geschöpfes d. i. des Menschen KĀTĪHOP. 2, 20. ÇVETĀÇV. Uṅ. 3, 20. M. 12, 99. जनुतो जनुः BHARTR. 2, 9. — 2) *Leute, ein Angehöriger* (Sohn, Diener): विशो गोपा अस्य चरति जनुवः RV. 1, 94, 5. देवेभिर्मनुषश्च जनुभिः *Menschenkinder* 3, 3, 6. शैत्रेयस्य 5, 19, 3. इत्यन्ने प्रथमस्व जनुभिः 10, 140, 4. वाचो जनुः कवीनाम् (सोमः) 9, 67, 13. — 3) *Geschöpf, verächtlich für Gewürm, Ungeziefer, Eingeweidethiere u. s. w.*: स्वदजाः क्रिमयः प्रोक्ता जनुवश्च यथाक्रमम् MBH. 14, 1186. अङ्गा राच्या च पाञ्जलून्किनस्त्यजानतो यतिः M. 6, 69. 68. जनुप्रमेकनुद् SUÇR. 1, 214, 17. 219, 12. 2, 238, 5. 380, 1. — 4) N. pr. eines Sohnes des Somaka MBH. 3, 10473. fgg. KATHĀS. 13, 58. fgg. HARIV. 1793. VP. 455. BHĀG. P. 9, 22, 1. — Vgl. जित्तिजनु, जनु, जल.

जनुक (von जनु) 1) m. N. pr. eines Mannes gaṇa उपकादि zu P. 2, 4, 69. pl. seine Nachkommen ebend. — 2) f. छा a) *Lack, Gummi*. — b) eine Art *Asa foetida* (नाडोकिङ्क) RĀGĀN. im ÇKDR. — Unter जनुका wird im ÇKDR. जनुका als v. l. aufgeführt. Vgl. जलजनुका.

जनुकम्बु (जनु + कम्बु) n. das in einer Muschel lebende Thier RĀGĀN. im ÇKDR.

जनुघ्न (जनु + घ्न) 1) adj. das Ungeziefer (Würmer)tödtend SUÇR. 1, 220, 3. — 2) subst. N. verschiedener Würmer vertreibender Mittel: a) m. Citrone RĀGĀN. im ÇKDR. — b) f. ई = विडङ्ग RĀGĀN. im ÇKDR. — c) n. α) = विडङ्ग RATNAM. 61. ÇABDAR. im ÇKDR. — β) *Asa foetida* RATNAM. im ÇKDR.

जनुनाशन (जनु + ना) 1) adj. Würmer tödtend. — 2) n. *Asa foetida* RĀGĀN. im ÇKDR.

जनुपादप (जनु + पा) m. N. einer Pflanze (कोशास) RĀGĀN. im ÇKDR.
जनुफल (जनु + फल) m. *Ficus glomerata* (s. उडुम्बर) AK. 2, 4, 2, 2. H. 1132.

जनुमत् (von जनु) adj. mit Gewürm —, Ungeziefer versehen: जित्ति MĀRK. P. 32, 19.

जनुमारिन् (जनु + मा) m. Citrone RĀGĀN. im ÇKDR. Nach ÇKDR. मारो f.

जनुला (von जनु) 3) f. *Saccharum spontaneum* L. TRIK. 2, 4, 39.
जनुकृत्वी (जनु + कृ) f. N. eines gegen Würmer angewandten Heilmittels, = विडङ्ग RĀGĀN. im ÇKDR.

जनुव (von जनु) adj. was geboren werden —, entstehen soll: यज्जातं यच्च जनुवम् RV. 8, 78, 6.

जनुवनि s. जनुपजनुवनि.
जनुम n. = जनुम् *Geburt* BHAR. zu AK. 1, 1, 4, 8. ÇKDR. H. 1367. Sch. vgl. u. जनुम् 4.

जनुमकाल (जनुम् + काल) m. *Geburtszeit, Geburtsstunde* VARĀH. BRH. S. 95, 13.

जनुमकील (जनुम् + कील) m. Bein. Vishṇu's TRIK. 1, 1, 28.
जनुमकृत् (जनुम् + कृत्) m. *Erzeuger, Vater*: लमेकः सर्वभूतानां जनुमकृत्तितः पिता BHĀG. P. 3, 13, 7. सोमको जनुजनुमकृत् 9, 22, 1.
जनुमनेत्र (जनुम् + नेत्र) n. *Geburtsstätte*: जनुमनेत्रमिवापदाम् KĀTĪHĀS. 2, 49.

जनुमचित्तामणि (जनु + चि) m. Titel eines über Nativität handelnden